

Beslut

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Yrkesgymnasiet Stockholm
i Stockholms kommun

Thorengruppen AB
Att. Anders Marklund
V. Norrlandsgatan 29
903 29 UMEÅ

Dnr 44-2011:1810
2011-06-23
1 (3)

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Yrkesgymnasiet Stockholm

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Yrkesgymnasiet Stockholm skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Yrkesgymnasiet Stockholm leds av en rektor som också är rektor på Yrkesgymnasiet Huddinge. Skolan har, tillsammans med systerskolan, haft tre ordinarie rektorer och tre tillförordnade rektorer under sitt första verksamhetsår. Avsaknaden av kontinuerligt ledarskap har lett till flera allvarliga brister under läsåret exempelvis inom uppföljning och utvärdering av verksamheten, otillräcklig information till elever och bristfälliga rutiner på flera områden. Det framkommer exempelvis att skolan under hela sitt första år har haft problem med stor frånvaro. Trots detta har skolan först nyligen inrättat rutiner för uppföljning av frånvaro.

Skolan bedriver verksamhet inom ramen för försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning, vilket innebär att eleverna ska få hälften av sin utbildning som arbetsplatsförlagt lärande under handledning av en handledare. Det framkommer emellertid att det saknas rutiner för att utbilda handledare på arbetsplatserna och att de nationella kursplanerna och skolans lokala konkretiseringar av sådana inte används på arbetsplatserna. Detta innebär att utbildningen inte anpassas efter kursplanerna och att elevernas kunskaper bedöms utifrån annat än de nationella målen för utbildningen. Sammantaget innebär detta att det finns brister i centrala delar av utbildningen och att elevernas rätt till en gymnasial lärlingsutbildning av god kvalitet äventyras. Vidare kan konstateras att eleverna som tas emot till utbildningarna antas direkt till lärlingsutbildningen trots att eleverna i första hand ska antas till ett nationellt eller specialutformat program med möjlighet att välja gymnasial lärlingsutbildning.

Skolan startade hösten 2010 och inga kurser har ännu avslutats och det finns således få kunskapsresultat för Skolinspektionen att bedöma. Rektorn uppger att ungefär hälften av eleverna kommer att sakna godkänt betyg i ett eller flera ämnen. Att kunskapsresultaten är låga bekräftas också till viss del av resultaten på de nationella kursproven i matematik. Skolinspektionen gör bedömningen att skolan måste se över sitt arbete så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen. I samband med uppföljningen av detta beslut kommer Skolinspektionen att göra ytterligare bedömningar av kunskapsresultaten.

Sedan årsskiftet har skolan en specialpedagog anställd och personalen uppger att alla elever i behov av särskilt stöd nu ges sådana stödinsatser och också omfattas av ett åtgärdsprogram som regelbundet följs upp.

Flera av lärarna på skolan saknar pedagogisk högskoleexamen, även om alla lärare har någon form av ämneskompetens. Flera av dessa lärare uttrycker i intervjuer med Skolinspektionen osäkerhet om hur de nationella kursplanerna ska användas i utbildningen. Många lärare åtnjuter ändå ett stort förtroende från eleverna. Avsaknaden av ett kontinuerligt ledarskap har dock medfört att rektorns uppföljning och utvärdering av lärarnas undervisning varit begränsad.

Skolan har genomfört en, för personal och elever, gemensam temadag för värdegrundsdiskussioner. Under denna dag utarbetades bland annat en lika-behandlingsplan och plan mot kränkande behandling. I planen framgår allmänna och förebyggande åtgärder för att förhindra kränkande behandling. Åtgärderna är generella och de utgår inte från de specifika behov som identifierades i samband med temadagen. Då kränkande behandling har inträffat vid flera tillfällen är det särskilt viktigt att skolan kompletterar planen mot kränkande behandling med sådana åtgärder som motsvarar de behov som finns på skolan.

Tillsynen visar också brister avseende individuella studieplaneringar, information om utbildningen till eleverna samt genomförandet av utbildningen i förhållande till de bestämmelser som gäller för försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning.

Nedan redovisas områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas.

Skolinspektionen har i tillsynen av Yrkesgymnasiet Stockholm identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Läroplanen för de frivilliga skolformerna, (Lpf 94), 2 Mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper).

- Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Lärarna utgår vid bedömning inte från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna (2 kap. 9 § förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet, 7 kap. 1-13 §§ gymnasieförordningen (1992:394) och 18 § förordningen (2007:1349) om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans verksamhet utvärderas regelbundet och att underlaget används för att nå de nationella målen (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Rektorn och lärarna klargör inte mål och krav för eleverna (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter).
- Utbildningen utgår inte från och omfattar inte programmålen, kursplanerna och övriga för utbildningen gällande författningar (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer, 7, 9 §§ förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).
- Skolan har inte upprättat en individuell studieplanering för eleverna i enlighet med författningarna (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar, 14 § förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning).
- Skolan har inte tydliggjort för eleverna att den gymnasiala lärlingsutbildningen är valbar (2 § förordningen om försöksverksamhet med gymnasial utbildning).
- Lärlingsutbildningen sker inte inom ramen för till huvudmannen tilldelat antal lärlingsplatser för (3 § förordning om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen **senast den 23 september 2011.**

Detta beslut kommer också att följas upp med ett besök från Skolinspektionen.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

Beslutet är fattat av avdelningschef Kjell Hedwall och projektledare Anette Nybom efter föredragning av undervisningsråd Anna Rydin.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Pär Axelsson, avdelningsjurist Ingrid Brännare samt enhetschef Bertil Karlhager.

På Skolinspektionens vägnar

Kjell Hedwall
Avdelningschef

Anette Nybom
Projektledare

Kopia till
Stockholms kommun

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning Yrkesgymnasiet Stockholm
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Yrkesgymnasiet Stockholm

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför en sammanhållen tillsyn av fristående skolor, vilket innebär att fristående skolor inom samma utbildningsföretag oavsett geografisk hemvist, besöks under en viss period. Den sammanhållna tillsynen rör enbart utbildningsföretag med två eller fler skolor.

Tillsynsplan över utbildningsföretag som ingår i den kommande, sammanhållna tillsynen publiceras på Skolinspektionens hemsida.

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i den fristående gymnasieskolan Yrkesgymnasiet Stockholm. Skolinspektionen besökte skolan den 12-13 april 2011.

Huvudmannen för Yrkesgymnasiet Stockholm får efter tillsynen ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

När hänvisning görs till 9 kap. 8 § 1985 års skollag är det bestämmelsens lydelse före den 1 mars 2010 som avses. I de fall hänvisningar görs till 2 kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet avses dess lydelse före den 1 februari 2011, om inte annat särskilt anges. I ärendet tillämpas gymnasieförordning (1992:394), om inte annat särskilt anges.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan ska följa 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94). Det innebär att bindande föreskrifter i läroplanen kan läggas till grund för Skolinspektionens beslut.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektor, ett urval av lärare och elever samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunens företrädare uppger att kommunen ännu inte utnyttjat sin insyns rätt i verksamheten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Yrkesgymnasiet Stockholm

Skolan	Antal elever
Fristående gymnasieskola	70

Källa: Skolans egna uppgifter i samband med tillsynen 2011

Skolinspektionen beslutade den 22 december 2009 (Dnr 32-2009:1375) att Yrkesgymnasiet i Stockholms kommun har rätt till bidrag för utbildningarna:

- Specialutformad utbildning inriktning Fordon (i bidragshänseende hänfört till det nationella programmet Fordonsprogrammet),
- Specialutformad utbildning inriktning Handel (i bidragshänseende hänfört till det nationella programmet Handel- och administrationsprogrammet),
- Specialutformad utbildning inriktning Hantverk (i bidragshänseende hänfört till det nationella programmet Hantverksprogrammet),
- Specialutformad utbildning inriktning El (i bidragshänseende hänfört till det nationella programmet Elprogrammet),
- Specialutformad utbildning inriktning Industri (i bidragshänseende hänfört till det nationella programmet Industriprogrammet),
- Specialutformad utbildning inriktning Naturbruk (i bidragshänseende hänfört till det nationella programmet Naturbruksprogrammet)
- Specialutformad utbildning inriktning Omvårdnad (i bidragshänseende hänfört till det nationella programmet Omvårdnadsprogrammet).

I beslutet avslogs ansökan från huvudmannen om rätt till bidrag för utbildningarna Specialutformad utbildning inriktning Energi och Specialutformad utbildning inriktning Bygg.

Efter överklagande från huvudmannen omprövade Skolinspektionen sitt beslut från den 22 december 2009 och i omprövningsbeslut från den 22 januari 2010 (Dnr 32-2010:123) förklarade Skolinspektionen att skolan ska vara berättigad till bidrag för utbildningen Specialutformad utbildning inriktning Bygg. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till det nationella programmet Byggprogrammet.

Skolinspektionen fann inte anledning att ompröva sitt beslut avseende utbildningen Specialutformad utbildning inriktning Energi.

Efter ansökan av huvudmannen har Skolinspektionen i överföringsbeslut den 9 juni 2010 (Dnr 37-2010:3376) beslutat att den fristående skolan Yrkesgymnasiet i Stockholms kommun från och med läsåret 2011/2012 har fortsatt rätt till bidrag för:

- Bygg- och anläggningsprogrammet (motsvarande det nationella Bygg och anläggningsprogrammet) med inriktningarna Anläggningsfordon, Husbyggnad, Mark och anläggning, Måleri samt Plåtslageri.
- El- och energiprogrammet (motsvarande det nationella El- och energiprogrammet) med inriktningarna Automation, Dator och kommunikationsteknik, Elteknik samt Energiteknik.
- Fordons- och transportprogrammet (motsvarande det nationella Fordons- och transportprogrammet) med inriktningarna Godshantering, Karosseri och lackering, Lastbil och mobila maskiner, Personbil samt Transport.
- Hantverksprogrammet (motsvarande det nationella Hantverksprogrammet) med inriktningarna Florist, Frisör samt Övriga hantverk.
- Handel- och administrationsprogrammet (motsvarande det nationella Handels- och administrationsprogrammet) med inriktningarna Administrativ service samt Handel och service.
- Industritekniska programmet (motsvarande det nationella Industritekniska programmet) med inriktningarna Driftsäkerhet och underhållsteknik, Processteknik, Produkt och maskinteknik samt Svetsteknik.
- Naturbruksprogrammet (motsvarande det nationella Naturbruksprogrammet) med inriktningarna Djur, Lantbruk, Skog samt Trädgård
- Vård- och omsorgsprogrammet (motsvarande det nationella Vård- och omsorgsprogrammet).

Huvudman för skolan är aktiebolaget Thorénggruppen AB med organisationsnummer 556613-9290.

Verksamheten vid Yrkesgymnasiet Stockholm startade läsåret 2010/2011 och omfattar utbildningarna specialutformad utbildning inriktning Bygg, specialutformad utbildning inriktning El, specialutformad utbildning inriktning Fordon, specialutformad utbildning inriktning Handels- och administration, specialutformad utbildning inriktning Hantverk, specialutformad utbildning inriktning Industri samt specialutformad utbildning inriktning Omvårdnad.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 70 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Stockholms kommun, men skolan har även elever från andra kringliggande kommuner.

Skolan ingår i försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning. Enligt huvudmannen ingår majoriteten av elever på skolan i försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning.

Tillsynsprotokoll för Yrkesgymnasiet Stockholm

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper

Motivering:

Skolinspektionen utgår i sin tillsyn från att 100 procent av eleverna ska nå lägst grundläggande behörighet för universitets- och högskolestudier. Verksamheten vid Yrkesgymnasiet Stockholm startade höstterminen 2010. Vid tillsynsbesöket hade ännu inga elever slutfört några kurser eller sin gymnasieutbildning vid skolan, varför det inte är möjligt att göra en bedömning av kunskapsresultaten mot bakgrund av kursbetyg eller slutbetyg.

Skolinspektionen har tagit del av resultaten för de nationella kursproven i matematik vårterminen 2011. Resultaten visar att 64 procent av eleverna inte nådde målen för proven. Skolan uppger att 35 procent av eleverna inte deltog vid provtillfället.

Rektorn för Yrkesgymnasiet uppgav i intervju att ungefär 50 procent av skolans elever inte kommer nå godkänt betyg i någon eller några kurser vid innevarande läsårs slut. Flera av dessa elever riskerar att sakna betyg i någon av kärnämneskurserna vilket har betydelse för elevernas möjlighet att få behörighet till universitet och högskola.

Skolan har ett fåtal så kallade PRIV-elever. Dessa har först från vårterminen 2011 fått undervisning på grundskolenivå. Eleverna har inte getts tillräckliga förutsättningar att nå målen för grundskolans kursplaner.

Huvudmannen uppger vid faktagranskning att elever som inte har nått målen i något ämne i årskurs 1 kommer att få fortsatt undervisning i ämnet i årskurs 2.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen.

Vid tillsynen av Yrkesgymnasiet Stockholm framkommer att skolan, sedan starten hösten 2010, har haft tre ordinarie rektorer och tre tillförordnade rektorer. Vid tillsynstillfället hade den nuvarande rektorn arbetat på skolan i två veckor. De många rektorsbytena har inneburit stora brister i det pedagogiska ledarskapet av skolan och försvårat det övergripande arbetet med att fokusera verksamheten på elevernas utveckling och lärande. Samtliga intervjuade vittnar om att de olika rektorernas tid till största del upptagits av praktikaliteter som exempelvis färdigställande av lokaler, anskaffande av lärlingsplatser och rekrytering av personal. Detta har, enligt uppgift från lärarna, medfört att det inte funnits utrymme för pedagogiska diskussioner med fokus på elevernas utveckling och lärande, exempelvis gällande uppföljning av elevernas kunskapsutveckling. Kompetensutveckling har enligt huvudmannen getts inom flera olika områden men detta nämns inte i samtalet med lärarna. Istället uttrycker lärarna ett önskemål om mer stöd i undervisningen och i arbetet med de nationella målen för utbildningen. Lärarna menar också att avsaknaden av pedagogiska forum har inneburit att det exempelvis saknas ett gemensamt förhållningssätt till hur undervisningen ska anpassas till eleverna olika behov och hur samverkan mellan ämnena ska gå till. I samtal med rektorn bekräftas lärarnas önskemål om fler möjligheter till att diskutera pedagogiska frågor och målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Lärarna utgår vid bedömning inte från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Författningsstöd:

2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

7 kap. 1-13 §§ gymnasieförordningen

18 § förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning

Motivering:

Inom försöksverksamheten med lärlingsutbildning läser Yrkesgymnasiets elever på alla program utom Elprogrammet en kurs som omfattar 1250 poäng arbetsplatsförlagt lärande, ALF 1201. Denna kurs läses över tre år och eleverna befinner sig under denna tid på olika arbetsplatser med olika handledare. Bedömningen sker kontinuerligt. I kursplanen för ALF 1201 finns mål för kursen liksom bedömningsgrunder i form av betygskriterier angivna.

Skolinspektionen har varit i kontakt med ett flertal slumpmässigt utvalda arbetsplatser. Elevernas handledare på dessa arbetsplatser uppger, med något undantag, att de inte har fått någon information om vare sig den nationella kursplanen eller av skolan utarbetad lokal konkretisering av kursplanen. Handledarna har heller inte fått information om betygskriterier eller utifrån vad eleverna ska bedömas. Handledarna uppger att det snarare handlar om att anteckna vilka moment på arbetsplatser som eleverna har genomfört. Således finns risk för att underlag saknas för läraren vid bedömning av elevernas måluppfyllelse i kursen ALF 1201. Se vidare under *Skolans lärandemiljö, Fokus på lärande*.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att regelbundet utvärdera skolans verksamhet och använda detta för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Skolan har ännu inte avslutat några kurser och det finns därför inga betyg att följa upp och analysera. Rektorn uppger dock att elevernas kunskaper följs upp på individnivå.

Verksamheten i stort följs i viss mån upp genom den enkät som genomförs med personal och elever två gånger per år. Rektor uppger i intervju att skolans resultat i enkäten inte har diskuterats närmare. Någon sammanställning av resultaten presenteras inte heller för Skolinspektionen

Rektorn uppger att det tidigare har gjorts lektionsbesök och att han därför har viss inblick i hur lektionerna fungerar. Någon utvärdering av lärarnas undervisning sker inte vid tiden för tillsynsbesöket trots att flera av lärarna saknar pedagogisk högskoleutbildning och uttrycker osäkerhet kring kursplaner och program mål.

Enligt samstämmiga uppgifter har skolan under hela första året haft problem med studiemotivation och hög frånvaro. Trots detta får Skolinspektionen från rektorn uppgiften att skolan först under andra halvan av vårterminen 2011 har tagit fram rutiner för att följa upp elevernas frånvaro. I samband med faktagranskningen anger huvudmannen att frånvaron numera följs upp i elevernas lärplattform "Progress" där både elever och vårdnadshavare kan ta del av den registrerade frånvaron. Men trots huvudmannens vidtagna åtgärder på området är frånvaron fortfarande hög, exempelvis på de nationella proven i matematik. Vidare har skolan en stor andel elever i behov av särskilt stöd, bland annat ett antal så kallade PRIV-elever. Dessa har först från vårterminen 2011 fått undervisning på grundskolenivå.

Skolinspektionen har erhållit en förteckning över de arbetsplatser som skolan har elever på. Denna lista har, vid en rundringning till ett slumpmässigt urval av arbetsplatser, inte visat sig stämma. Handledare finns inte alltid angivna, inga arbetsplatsuppgifter för Hantverksprogrammet (frisör) finns angivna, angivet elevnamn stämmer inte med respektive arbetsplats och telefonnummer till arbetsplatserna stämmer inte heller. Detta tyder ytterligare på att uppföljningen av undervisningen brister.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte mål och krav för elever.

Författningsstöd:

9 kap 8 § 1985 års skollag

Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

I intervjuer med eleverna framkommer att de inte alltid får del av mål och betygskriterier för den kurs de läser. Detta bekräftas i intervjuer med lärarna som anger att det varierar i vilken utsträckning de presenterar målen och betygskriterierna för eleverna. I flera kurser presenteras kursmålen vid kursens start, men aktualiseras inte kontinuerligt under kursens gång. Rektorn uppger att det är svårt att veta om eleverna kan ta till sig målen och hur de ligger till i förhållande till dessa.

Lärarna uppger i intervjun att skolan har tagit fram lokala konkretiseringar av de nationella kursplanerna i form av matriser för de kurser som eleverna läser. I intervju med lärarna framkommer dock att alla lärare inte känner till huruvida sådana konkretiseringar finns i det egna ämnet eller inte. Elever uppger att de inte känner till vare sig de nationella kursplanerna eller de lokala konkretiseringarna av kursplanerna.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Utbildningen utgår inte från och omfattar inte programmålen, kursplanerna och övriga för utbildningen gällande författningar.

Författningsstöd:

9 kap 8 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer

Lpf 94, 2.1 Kunskaper

7, 9 §§ förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning

Motivering:

Försöksverksamheten med lärlingsutbildning regleras i förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning. Inom den gymnasiala lärlingsutbildningen ska Yrkesgymnasiet Stockholms elever på skolans samtliga program genomgå arbetsplatsförlagd utbildning om 1 250 poäng.

I förordningen om försök med lärlingsutbildning anges att det på varje arbetsplats ska utnämnas en handledare. I ett utbildningskontrakt mellan skolvårdsmannen, eleven och representant för arbetsplatsen ska anges vilka delar av utbildningen som ska genomföras på arbetsplatsen och omfattningen av dessa samt vilken lärare på skolan och handledare på arbetsplatsen som ansvarar för den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen.

Skolan har utarbetat lokala konkretiseringar av nationella kursplaner, bedömningsmatriser och loggdokument för den arbetsplatsförlagda utbildningen. Avsikten med dessa är att de ska användas av elev och den på arbetsplatsen utnämnda handledaren för att bedöma elevens prestation och kunskapsutveckling. I samtal med både lärare och elever framkommer emellertid att eleverna själva fyller i loggen över genomförda arbetsuppgifter och att kursplaner och matriser sällan används. Vidare uppger eleverna att det är den aktuella arbetssituationen på arbetsplatsen som styr vilka moment de får utföra och inte kursplanerna.

Vidare har Skolinspektionen varit i kontakt med ett flertal slumpmässigt utvalda arbetsplatser utifrån en förteckning över arbetsplatser som tillhandahållits av skolan. I samtalen framkommer att det visserligen finns handledare, men att de har fått ingen eller endast begränsad information om vad den arbetsplatsförlagda utbildningen förväntas innehålla, vilka mål som gäller för den arbetsplatsförlagda utbildningen eller utifrån vilket underlag som eleverna ska bedömas under sin tid på arbetsplatsen. Det framkommer också att lärarna inte besöker arbetsplatsen i den utsträckning som anges av rektorn och företrädare för skolvårdsmannen. Dessa uppgifter stämmer väl överens med de uppgifter som lämnats av lärare och elever på skolan. I intervjuer med elever framkommer att alla elever inte är medvetna om att de har en handledare eller vem denne handledare är.

Skolinspektionen har också granskat exempel av de utbildningskontrakt som inkommit och konstaterar att dessa har flera brister och att det i samtliga saknas uppgifter om vilka delar av utbildningen som ska genomföras på arbetsplatsen och omfattningen av dessa. Vidare stämmer inte alltid uppgifterna om vilken person som är handledare och som är ansvarig för den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen.

Sammanfattningsvis konstaterar Skolinspektionen att den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen som har så central betydelse i lärlingsutbildningen inte motsvarar alla de krav som ställs enligt förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygg lärandemiljö

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av skolans "Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling för Yrkesgymnasiet Stockholm". Planen innehåller bland annat allmänna och förebyggande åtgärder, rutiner för utredning och uppföljning av kränkningar samt vilka som ingår i den så kallade likabehandlingsgruppen. De åtgärder som anges i planen är generella och utgår inte från de specifika behov som identifierats i samband med den kartläggning som gjorts på skolan. Det framgår inte heller av planen vilka av åtgärderna som skolan avser att genomföra under läsåret.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolan har inte upprättat en individuell studieplanering för eleverna i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

14 § förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning

Motivering:

Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att skolan i dialog med varje elev gör upp en individuell studieplan och reviderar den vid olika tillfällen under utbildningen.

I samtal med studie- och yrkesvägledaren framkommer att skolan nu har upprättat individuella studieplaneringar för alla elever. Detta har emellertid inte gjorts förrän efter halva vårterminen och eleverna har inte medverkat och har heller inte kännedom om innehållet i dessa. Eleverna saknar därför en samlad bild av sin studieväg. Det framgår inte heller av de individuella studieplanerna att eleverna genomgår gymnasial lärlingsutbildning.

Huvudmannen anger i samband med faktagranskningen att skolans webbsystem Progress nu är uppdaterat och innehåller kompletta individuella studieplaner. Huvudmannen uppger också att studie- och yrkesvägledaren nu även har haft samtal med samtliga elever om deras studieplaner.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Huvudmannaskap och tillstånd****Bedömning:**

Skolan har inte tydliggjort för eleverna att den gymnasiala lärlingsutbildningen är valbar.

Författningsstöd:

2 § förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning

Motivering:

Ungdomar får genomgå gymnasial lärlingsutbildning om de har antagits till ett nationellt eller specialutformat program som innehåller yrkesämnen inom gymnasieskolan och har ansökt om att få övergå till den gymnasiala lärlingsutbildningen.

I intervjuer med eleverna framkommer att de inte aktivt väljer lärlingsutbildningen utan att de söker och också antas direkt till lärlingsutbildningen. På frågan om det går att läsa ett "vanligt" program svarar samtliga elever att detta inte är möjligt.

I samtal med huvudmannen bekräftas att eleverna, i samband med antagning till skolan, skrivs in i på den gymnasiala lärlingsutbildningen men att det är möjligt för eleverna att läsa det specialutformade programmet som huvudmannen har tillstånd för om eleverna vill. Skolinspektionen menar att det måste tydliggöras att eleverna först och främst blir antagna till ett specialutformat program, men att den gymnasiala lärlingsutbildningen anordnas för eleverna efter ansökan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömning:

Lärlingsutbildningen sker inte inom ramen för till huvudmannen tilldelat antal lärlingsplatser.

Författningsstöd:

3 § förordning om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning

Motivering:

Skolverket beslutar efter ansökan om vilka huvudmän som får delta i försöksverksamheten och om hur många platser varje huvudmans utbildning får omfatta. Skolverkets beslut för läsåret 2010/11 innebar att Thorénggruppen tilldelades 196 platser.

Det framkommer i tillsynen att antalet elever i årskurs 1 i huvudmannens samtliga skolor under läsåret 2010/11 överstiger det antal platser som huvudmannen har blivit tilldelad. Huvudmannen förklarar detta med att alla elever inte är antagna till utbildningen enligt försöket med gymnasial lärlingsutbildning. I huvudmannens fem yrkesgymnasier finns totalt cirka 50 elever som läser enligt de specialutformade program som huvudmannen har tillstånd för. Enligt huvudmannen är dessa elever emellertid inte medvetna om detta då kurserna det första året är de samma för de specialutformade programmen och för utbildningen enligt försöket med gymnasial lärlingsutbildning. Vilken utbildning eleverna läser går inte heller att utläsa av elevernas individuella studieplaner eller klasslistor. I intervjuer med lärarna och eleverna på de olika skolorna uppger dessa att samtliga elever läser en lärlingsutbildning.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang poängtera att en utbildning enligt försöket med gymnasial lärlingsutbildning och huvudmannens specialutformade program skiljer sig åt på flera punkter, bland annat avseende vissa kursers innehåll och längd.

Skolverket har den 10 juni 2011 beslutat att utöka antalet platser i försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning för Thorénggruppen till 242. Detta antal lärlingsplatser gäller enligt Skolverket från och med detta beslutsdatum och framåt under den tid som de inskrivna eleverna följer utbildningen.

Fler elever än antalet tilldelade platser läsåret 2010/11 har antagits till lärlingsutbildning och att det har inte tydliggjorts för varken elever, lärare eller handledare vilka elever som läser enligt försöket med gymnasial lärlingsutbildning och vilka som läser enligt skolornas specialutformade program. Mot bakgrund

av detta gör Skolinspektionen bedömningen att huvudmannens hantering av elevplatserna har riskerat elevernas möjligheter att få en utbildning enligt förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning.
